

Asimetrik Körlükte Doğu Türkistan

– Aydın Akdeniz · 08 Ağustos 2011

Uzunca bir zamandır hemen yakınımızda, neredeyse sınır komşusu olduğumuz devletlerde yaşanan sıkıntıları gördük. İran'da, Irak'ta, eski Sovyetler Birliği'nde, Yugoslavya'da ve Almanya'da olup bitenler... Şöyle bir yirmi yıl kadar gerilere gidildiğinde hiç değilse bizim gibi sıradan insanların ön göremeyeceği çapta köklü değişimler yaşandı buralarda. Almanya, doğu ile arasındaki duvarları kaldırdı önce. Ardından büyük bir ekonomik dar boğazla karşı karşıya geldi. Birleşmeyle birlikte kendisine mal edilecek faturayı ödemeye, çoktan razıydı. Yugoslavya, değişimle birlikte en kanlı çatışmalara sahne olan ülkelerden biri oldu. Gorbaçov, Sovyet tarihinde adı artık nasıl anılır? Bunu bilemem ama yaşadığımız coğrafyada bu dönüşüme imkân veren ilk liderlerden biri olmuştu vakti zamanında. Bugün, adı bile telaffuz edilmiyor. Irak, hepimizin malumu. Şimdilik omuzlarına çöreklenen Dionysos'un ağırlığından kurtarılmışa benziyor yakasını. Fakat tüm bu gelişmeler dünyanın olup bitenden fazlasıyla haberdar olduğu, ilgi ve alakasını geçmişten bugüne kesintisiz bir şekilde sürdürdüğü bu coğrafya üzerinde gerçekleşmişti. Tartışılır oldu yapılanlar. Irkçı, milliyetçi değerler yükselmiş, küreselleşmeye karşı çıkılır olmuştu. Bloklama, ittifaklar, kamplaşmalar, an be an, gün ve gün komşu devletler arasında sıradan bir olguya dönüşmüştü. Dikkatlerin biraz olsun dağıtılarak gözlerden Irak yerlere yönlendirilme zamanı gelmemiş miydi acaba? Böylece, şu eski dünyanın gözü açık, yaşlı ve yorgun insanları derin bir ohh çekerek rahatlama fırsatı bulacaklardı.

Hani şu art arda dizilen domino taşları misali, fizik kurallarınca ilk hamle yapıldığında peşin sıra devrilmeye mahkum yığınlar.... Uzak doğuda (ama dünya bir elipsoit. Olsun varsın, yaşlı ana karanın bencilliği belirleyici burada) benzer bir hamle yapıldığı takdirde, zaten geçmişten aralarında husumet ve çekişmesi olan etnik yapıya dayalı devletler düşecekler birbirlerine. En çok ta şu Kuzey Kore alacak ağzının payını. Sırtını Çin'e dayamak ne imiş göreceksiniz! Siz Çinliler, sanal parayı icat edersiniz haa! Kağıdı, matbaayı bulduğunuz yetmedi mi size! Ucuz ticari emtia ile patent ve standartların güvenilirliğine ve tekelleşmesine meydan okumak ne imiş görürsünüz siz! Japonya, Avustralya, Malezya, Hongkok, Singapur ve diğerleri hesaplaşmak için girer sıraya vallahi. Şu Uygur meselesi bir ders olsun size! Akli selim nerede? Yok mu böylesi dert ve endişesi olan! Var olmasına var elbette ama sanırım henüz küresel boyutta haykıramayan cılız bir iradeden öte geçmiyor tüm varlığı! 08/07/2009